

amelyek a belügyminiszter által a pénzügyminiszterrel egyetértésben megállapított összeget a P. K.-nál létesített biztosítéki alapha készpénzben befizették. Az ilyképen csatlakozó intézeteket a közös nyugdíjpénztárt fenntartó vállalatok kötelezettségeiért *egyetemes felelőség nem terheli*. Ezeknek az intézeteknek a közös nyugdíjpénztár kötelekébe felvett alkalmazottai az öregségi, rokkantsági, özvegyeségi és árvasági kötelező biztosítás alól mentesek.

A belügyminiszter *megszüntetheti* a 9600/1932. M. E. sz. rendelet 25. §-ának második bekezdése esetén kívül *annak az orvosnak intézeti szerződését is*, aki az államtól vagy az állammal a nyugellátás szempontjából viszonyosságban álló nyugdíjintézettől nyugellátást vagy hasonló természetű más szolgáltatást kap. A megszüntetésnek csak akkor lehet helye, ha az orvosnak létfenntartása családi állapotára, vagyoni viszonyaira és egyéb körülményeire is figyelemmel, biztosítva van. E rendelkezés hatálya kiterjed a MABI-nál vagy más betegségi biztosító intézetenél szerződött orvosra is. Az ilyen intézeti szerződés egy évi felmondással szüntethető meg.

A fenti rendelkezések 1938. január hó 1. napján léptek hatályba.

Dr. P—ő.

JOGGYAKORLAT.

Az 1937. évi bírói gyakorlat alap gondolatai.

A *cselekvőképesség* tanában egyre jobban állandósul az a praxis, amely a gondnokság alá *nem* helyezett elmebeteg vagy elme gyenge cselekvőképtelenségét *nem* állapítja meg egymagában akkor, midőn a jognyilatkozatot tevő fél elmebeli állapota orvosilag kifogásolható, hanem mindenkor az adott eset körülményeinek szorgos mérlegelésével dönti el, hogy az elmének orvosilag kifogásolható állapota von-e maga után cselekvőképтелenséget vagy sem. A nem gondnokolt elmebeteg házassága törvény szerint cselekvőképтелenség okából csak akkor sémmis, ha az elmebeteg a házasságkötéskor eszének használatától meg volt fosztva. A házasság érvénytelenségét tehát az elmebetegségnek csak magasabb foka idézi elő. (99., 1219.)* Ugyane gyakorlat szerint a nem gondnokolt elmebeteg lucidum intervallum alatt kötött házassága érvényes. Az a bírói gyakorlat, amely vagyoni jogi ügyleteknél (354.), jelesen végrendelet tételénél (515.) a cselekvőképтелenség fennforgását *nem* egymagában az orvosszakértő véleményétől, hanem a bíró mérlegelésétől teszi függővé, lényegileg ugyanoda vezet, mint a H. T. kifejezett rendelkezése.

*

*) A zárjelben levő számok előző évfolyamunk oldalszámjai.

A házasságbontó perekben a bírói gyakorlat megtartotta az eddigi, az irodalom által sokszor bírálattá tárgyává tett irányt. Abszolút bontóok megállapításától a Kúria, úgy mint eddig, idegenkedik. Így nem látja bizonyítottnak a házasságtörést, midőn az idegen férfit alsónadrágban találják a feleségnél — mivel a férfi a családdal jó ismeretségben volt, ajtó és ablak nyitva voltak és a takarítónő az eset alatt ismételten megfordult a szobában. (587.) A relatív bontóok fennforgását a Kúria viszont elég liberálisan állapítja meg; annál szigorúbb azonban a feldultság mérlegetésénél és mint az elmúlt években, igen nagy súlyt tulajdonít a bontást kérő fél magatartása vétlen voltának. A gyakorlatban ez oda vezet, hogy a törvény kifejezett rendelkezése ellenére kompenzálni kell a felek kölcsönös véttségét; a jogszabályoknak ez a felfogása egész életre összeláncol két egymásnak nem való embert, akik talán nekik megfelelő társ oldalán mégis csak jobban tudnák megvalósítani az erkölcsi ideált. Így az előbb említett esetben nem bontott a Kúria annak dacára, hogy a feleségre már más irányú köteleességsértés is rábizonyult — mivel maga a férj sem volt vétlen. Egészen kétségtelen az, hogy a törvényhozó a feldultság relatív voltát nem ily flagrans köteleességsértéseknél tartotta relevánsnak és egy pillanatig sem tételezte fel, hogy a házaselet folytatását pl. a házassági hűség megsértésére gyanús feleséggel el lehetne várni; sőt a bírói gyakorlatnak itt akkor is más álláspontra kellene helyezkednie, ha valamely tompultabb erkölcsi felfogású férj hasonló körülmények iránt kevésbé bírna érzékkel.

Az egyes köteleességellenes cselekmények közül megemlítésre érdemes, hogy a *tartási köteleesség megsértése* csak *szándékosság* esetében bontóok. Nincs szándékosság, ha a férj nem tudhatja, hogy különélő felesége a tartásra számot tart (411.), valamint akkor sem, ha a tartás a férjnek nincs módjában (587.). Házastársi köteleesség *egymás jóhírnevének megvédelmezése*, így tehát egymásról súlyosan sértő kijelentéseket még azok valósága esetén sem szabad tenniök. Ez azonban nem gátolhatja meg a való helyzetnek a szülők előtt való feltárását (411.). A házaselekeknek egymással szemben való regardja kiterjed a házaselek szüleire is; az anyós súlyos bántalmazása bontóok. (272.)

A *férj lakhelymegválasztó jogának* a 409. E. H.-ban leszögezett korlátlanágát az újabb gyakorlat egyre jobban megszorítja akkor, ha a lakhely megválasztása közösen történt, mert ilyen esetben a lakhelyet csak nyomós indokból lehet megváltoztatni. (410.)

„A megbocsátás a lélek benső kiengesztelődése, amely külső jelenségekből válik nyilvánvalóvá.” (P. III. 1921/1937. 587. old.) Megértő a Kúria gyakorlata abban az irányban, hogy a házastársi életközösség megszüntetésénél nem kívánja a köteles-

ségsértés következményeinek brüszk levonását, ami jogilag abban jelentkezik, hogy nem vélelmezi a megbocsátást olyankor, midőn az együttmaradásra a házasfeleket a kényszerűség indította; ily kényszerűség a lakáshiány vagy az lehet, hogy a kisgyermekes anya éjnek idején nem mehet át a fűtetlen szobába háltni; méltánylandó a feleségnek durva kirobbanásoktól való húzódozása is (356., 510.).

A Kúria gyakorlatának a bontást megszigorító tendenciája visszahívásos bontóperekben a *visszahívás alakiságainak rendkívül szigorú vizsgálatában* nyilvánul. A visszahívó fél szándékának őszintesége a 77. §. a) pontjára alapított bontóper első előfeltétele. Az őszinteség hiánya következik abból, hogy a visszahívásos eljárásnál korábbi szegényjog iránti kérelem, szegénységi bizonyítvány, meghatalmazás házassági bontóperről tesznek említést. A visszahívó fél köteles megfelelő lakásról gondoskodni, köteles ezt a visszahívó kérvényben házastársával tudatni; köteles a visszahívott feleség vasuti költségét előlegezni és ha a férj a feleség emiatt hozzáírt ajánlott levelét akár munkában léte miatt is nem kapja meg, a feleség nem tekinthető jogos ok nélkül ellenszegülőnek (99., 356., 586.).

A *vélt házasság* joghatásai kiterjednek a *névviselésre* is. (586.)

*

Ideiglenes nőtartásdíjról a házasság megkötése előtt *lemondani* nem lehet (411.).

A 411. E. H.-ban felállított azt az eshetőségi elvet, hogy a bontóperben *fenn nem tartott végleges nőtartási igényt* utóbb nem lehet érvényesíteni, a gyakorlat oly sűrűn töri át, hogy magának az elvnek fennállását teszi kéteessé. Nincs szükség jogfenntartásra, ha a felek a bontóper folyamatbátétele előtt a nőtartási igény felett tárgyalásokat folytattak. Fennmarad a nő igénye a végleges tartásra, ha a perenkívül létrejött joglemondás érvénytelen volt. Jogfenntartásnak számít viszont, ha nem is a tárgyalási jegyzőkönyv, hanem a bontóperi ítélet szerint a feleség csak „ehelyütt” nem támasztott vagyoni jogi igényeket. Egy másik ítélet szerint az ügyvéd által eszközölt joglemondás csak akkor érvényes, ha az ügyvéd a végleges nőtartási igény érvényesítésére fel volt hatalmazva. Viszont ahol a feleség kifejezetten fenntartja vagyoni jogi igényeit, ott ezek alatt a nőtartáshoz való igényt is érteni kell (99., 219., 357.).

*

A 83. sz. jogegységi döntvény kimondja, hogy a *hitbizományi bíróság* által biztosított *létminimum lefoglalása* csak a hitbizományi birtokos és a vele szemben tartásra jogosultak létfenntartásának biztosítása mellett lehetséges és a foglalás alól

mentes összeget a hitbizományi bíróság állapítja meg. Mint az elmúlt év folyamán hozott jogegységi döntések közül nem egy, akként ez a határozat is speciális kérdést általános jogelv, a tartási rendeltetés védelme szem előtt tartásával old meg.

*

Fedezetül való engedményezés lényegileg nem más, mint követelés elzálogosítása. Ez pedig nem fosztja meg a követelés érvényesítésének jogától az engedményezőt, hanem az ő jogát csak korlátozza akként, hogy az engedményező a követelésen fennálló zálogjog erejéig csak a záloghitelező javára való fizetés iránt terjeszthet elő marasztalási kérelmet (512.).

*

A *gőzmalom* a földesuri jogok alól kivéve törvényes rendelkezések analógia juris alapján kiterjednek az egyéb gépi erővel (nyersolajjal, benzinnel, szivógázzal stb.) működő malmokra is (90. J. D.). Az indokolás azon a gondolaton épül fel, hogy ugyanaz a meggondolás, amely a gőzmalmokat veszi ki a földesurnak való járadékfizetés kötelezettsége alól, meg kell, hogy álljon azokra az üzemmódokra is, amelyek a technika haladásának következményeképp a gőzmalmokról szóló 1880: XXXIV. t.-c. megalkotása óta léptek fel.

*

Telekkönyvi jogunknak a *jóhiszem* védelme annyira alapvető tétele, hogy akkor is érvényesülnie kell, ha a konkrét jogszabály nem hivatkozik reá. Néha az az érzésünk, hogy a Kúria a jóhiszem védelmében túlmessze megy. Aggályos az a döntés, amely rosszhiszemű jogszerzővel szemben érvényesíthetőnek tekint nem telekkönyvezett haszonélvezeti jogot. Magának a jóhiszemnek a tényállását is itt-ott túlszigorúan állapítja meg a Kúria. A jóhiszemű szerző nem elégedhetik meg a telekkönyv átvizsgálásával, hanem törődni tartozik a nem széljegyzett vagy áthúzott széljegyű beadvánnyal, ha valaminő alap van arra, hogy a szerző a szóbanlevő beadványt ismerte. Ha valamilyen okból aggály forog fenn, úgy a jelenleg hatályban levő betétet kívül vizsgálni kell azt a régi betétet is, amelyből a jelenlegi lejegyzés vagy átjegyzés útján készült (162., 272., 357., 588.).

*

A *törlési kereset* csak a telekkönyvezett *anyagi jog* oltalmára szolgál és így nem indítható meg a vételi ügylet formahibái alapján. Ugyanebbe a materiába tartozik az a döntés is, hogy az érvénytelen jelzálogjog törlése folytán felszabadult ranghellyel a telekkönyvi tulajdonos nem rendelkezhetik (100., 221.).

*

Kötelmi jognak (az adott esetben kikötött versenytilalomnak) *harmadik személy* (a kötelezett fél felesége) *által való jogellenes megsértése* az adóssal egyetemleges felelősséget von maga után, mert senkisémm működhetik közre mások előtte ismert jogának meghiusításában (590.).

*

Az *ügyvéd* jogi helyzetét tárgyzató döntések célja sok esetben az, hogy a laikus felet az ügyvéd tudásbeli fölényével szemben megvédelmezzék. Több ügyfél egyetemleges felelősségéhez a gyakorlat külön kikötést, esetleg az egyetemlegesség következményeinek megmagyarázását kívánja meg (102., 513.). Az ügyvéd törvényes elsőbbsége ahhoz van kötve, hogy az ügyvéd saját nevében kérjen végrehajtást és saját maga javára kebeleztesse be a végrehajtási zálogjogot (153., 464.). Az utóbb említett helyen idézett ítélet szerint az az ügyvéd, aki egyszer már fele nevében kért végrehajtást, elesik attól a joggól, hogy azt utóbb saját nevében is kérhesse. Ezek a döntések nem eléggé megokolt megszorításai az ügyvéd törvényadta elsőbbségi jogának. Hatályban maradt az az előző években is ismertett gyakorlat, hogy a baleseti járadék tartási jellegénél fogva az ügyvéd még a saját fele ellenében bíróilag megállapított költséget sem tarthatja vissza (163.). Még messzebb megy az 591. oldalon ismertetett az a kétrendbeli ítélet, amely szerint a perben, tehát a költségek megítélése előtt az ellenfélnek joga van beszámítással élnie az ügyvédi költségköveteléssel szemben. Átalánymunkadíj megállapítása csak egyes ügyek keretén belül történhet meg; nem egy természetű, nem azonos jelentőségű és értékű ügyek díját külön-külön kell megállapítani (274., 275.). Végül két perjogi rendelkezés: ha a felet több ügyvéd képviselte, a költséget mégis egynek, jelesül annak kezéhez kell megfizetni, aki a felet a marasztaláskor képviseli (464.). Az ügyvédnek saját nevében felülvizsgálati joga a perköltség kérdésében nincs (166.).

*

A *font- és dollárvalorizáció* gyakorlatában nincs változás. Megmarad az éles határvonal anyagi jogi és telekkönyvi jogi elbírálás között. Inter partes döntő szempont az, volt-e a feleknek szándékában az értékállandóság biztosítása; ha igen, akkor a Kúria valorizálja az ú. n. sima dollárköveteléseket is. Formális természetű érvek — kamatok felvétele jogfenntartás nélkül csökkentett kurzuson — a felértékelésnek nem akadályai. Különös határozottsággal valorizálnak a VII. tanács ítéletei és ezek között is megemlítendők a dollárbetéteket valorizáló ítéletek. Ezeknél mégis megjegyzendő, hogy megadják az adós pénzüzetnek az ellenbizonyítás lehetőségét a tekintetben, hogy a pénzüzetnél maradt és ott értékelődött le a takarékkönyvön elhe-

lyezett dollárösszeg és a bank azt nem szolgáltatotta be csökken-
tellen árfolyamon a Magyar Nemzeti Banknak. Nem valorizál
azonban a Kúria dollárhagyományt, ha a hagyatékban dollár
nem maradt. Nem valorizál a Kúria dollárbetétet sem, ha a dol-
lárban való elhelyezésnek nem az értékállandóság megőrzése a
célja, hanem az, hogy a betévő amerikai cég saját hazai pénzne-
mében akarta a betétet elhelyezni. Váltóperben az értékállandó-
sági kikötés — és még inkább az értékállandósági szándék —
csak közvetlen szerződő felek közt vehető figyelembe. *Telek-
könyvi viszonylatban* a Kúria a sima dollárt nem valorizálja;
valorizál ellenben akkor, ha akár maga a bejegyzés, akár pedig
az eredeti okirat valamilyen módon kifejezésre hozza a felek
értékállandósági szándékát. (101., 165., 274., 360., 413., 465.,
591.)

*

Nem vagyoni kár megítéléséhez ad jogot a feltűnő eltorzu-
lás vagy a sértett érvényesülésének egész életére kiható lényeg-
es megnehezülése, ami különösen akkor forog fenn, ha a bal-
eset által okozott testi fogyatkozás csökkenti a sérült fél emberi
értékét (102.).

A 84. sz. jogegységi döntvény szerint a *veszélyes üzem*
fenntartója tárgyi alapon nem felelős az üzem körében előfor-
dult balesetből származó károkért, ha bizonyítja, hogy a kárt
okozó esemény *nem áll okozati összefüggésben az üzemet ve-
szélyessé minősítő körülményekkel*. Így tehát szemben az eddigi
gyakorlattal, nem jár kártérítés azokért a balesetekért, amelyek
pl. a vasuti jegy megváltása közben, a veszélyes üzem működési
szünetében, általában az üzem nem veszélyes ágában fordulnak
elő. Újabb gyakorlatunk ismételten megszükiti az objektív fele-
lősség körét, amit azonban ellensúlyoz a méltányosság címen
való kártérítés megállapítása, ami, legalább is jelentősebb ter-
jedelemben, az utolsó öt év bírói gyakorlatának terméke.

Ugyancsak a kártérítési felelősség terjedelmét terjeszti ki
a gyakorlat az *állam és más közületek* ellen indított kártérítési
pereken. Az állam felelős a levanteoktatók vétkes cselekmé-
nyeiért (414.). Hasznos háziállat (ló) által okozott kártételért
az állattartó méltányosság alapján felel. Ezen az alapon a kincstár
a lovaskatona-szolgálatot teljesítők által elszenvedett károk
miatt több ízben vonták felelősségre; van marasztaló és van el-
utasító ítélet. (164., 514.)

*

A *munkajog* köréből a 85. J. D. emelkedik ki, amely szerint
a dohányárus segédszemélyzetének szolgálati viszonyára az 1910/
1920. M. E. sz. rendelet szabályai alkalmazandók. A döntvény
szerint a dohányárus kereskedő, mivel árut továbbeladás céljára

vásárol. Ennek a minősítésnek a jövedéki szabályok sem állják útját. A vonatkozó pénzügyminiszteri utasítással szemben a Kúria nem tekinti a dohányárust bizományosnak, mert a megszerzett áruknak tulajdonosa lesz, az ügyleteket nem a megbízó részére köti és elszámolásra kötelezve nincs. Nem terjed ki azonban a munkaügyi rendelet hatálya a korlátolt dohánykísárusok alkalmazottaira, akik dohánygyártmányokkal csak az üzletben ülő vendégeket láthatják el; az ily tevékenység a vendég kiszolgálására irányuló ipari tevékenység körébe tartozik és ezért az ipartörvény rendelkezései alá esik.

*

A *közgyűlési határozat megtámadására* vonatkozó gyakorlatból megemlítendő az az ítélet, amely szerint hányadrészvény a megtámadásra nem jogosít fel. Egy másik, az eddig uralkodó felfogástól eltérő döntés az, amely szerint nem támadhatja meg a közgyűlési határozatot, aki a közgyűlésen jelen volt és oly magatartást tanúsított — pl. felszólalási jogával nem élt — amelyből okszerűen arra lehet következtetni, hogy a megtámadott határozattal maga is egyetért. (459.)

Most már állandó gyakorlat, hogy az eredménykimutatás a mérlegen kívül külön elkészítendő és annak külön kell feltüntetnie a tiszta vagyont kialakító nyereségjellegű bevételeket, külön a tiszta vagyont csökkentő veszteségjellegű kiadásokat, valamint ezek egybevetése után az üzletév eredményét. (459.)

*

Az *igazgatósági tag felelősségét* maga a részvénytársaság csak *közgyűlési határozat* alapján érvényesítheti (360). A részvényes azonban felléphet közgyűlési határozat nélkül és közgyűlési felmentvény dacára; felléphet azon kárának érvényesítése iránt is, amely oszbaléki igényének és a részvény értékesítésére vonatkozó érdekének sérelmében állott be (460). Az igazgatósági tag csak saját vétkessége esetében felel; ily vétkesség állapítható meg pl. akkor, ha az igazgatósági tag a társaság ügyvitelének irányítására és az ügyvezetés állandó ellenőrzésére vonatkozó kötelességének nem tesz eleget, amely kötelezettség alól az igazgatósági tagok nem menekülnek azáltal, hogy az ügyvezetést az igazgatóság egy vagy több tagjára bízták (104., 165., 222.).

*

Az *üzletátruházás* tényállása megállapítható akkor, ha az üzlethelyiség és az üzlet legértékesebb részét képező vevőkör megy át a vevőre (104.). Kereskedelmi üzlet bérbe vagy haszonbérbe adása nem lévén más, mint a kereskedelmi üzlet továbbfolytatásának meghatározott időre való átruházása, üzletátruházásnak minősül; ugyancsak az üzletátruházás szabályai alkal-

mazandók arra a jogviszonyra is, amely akkor keletkezik, midőn az üzlet a bérlet vagy haszonbérlet lejártá után az üzlettulajdonos birtokába visszajut (593.).

*

A *kereskedelmi vétel* köréből figyelemre méltóak azok a döntések, amelyek a törvény szigorán enyhíteni törekuszenek; így pl. nem adnak csekélyebb jelentőségű és helyrehozható minőségi hiány miatt elállási jogot (223.), sőt megszorítják a vevő elállási jogát fizetési késedelem esetében is (277.).

Kereskedelmi csalás a ravasz fondorlat és megtévesztés esetein kívül az állandó gyakorlat értelmében csak akkor állapítható meg, ha az eladó rosszhiszeműleg járt el, más árut szállított, mint amit a vevő nála rendelt, vagy pedig olyan hiányokban szenvedő árut szállított, amelyek az ismert és közölt célra az árut teljesen hasznavéhetetlenné teszik (594.).

*

A 86. J. D. szerint ha az első biztosítási időszakot követő valamely időszakra járó *életbiztosítási díj* fizetésére a szerződő fél magát az esedékességre külön írásban nem kötelezte és a díj fizetését elmulasztja, az életbiztosítási szerződés az esedékesség napjának elteltével már egyedül a nemfizetés okából hatályát veszti; ennek a hatályvesztésnek az előidézéséhez nem szükséges, hogy a biztosító a szerződő felet a díjfizetésre az 1927: X. t.-c. 5. §-ának értelmében felhívja és utólagos teljesítési határidőt adjon. A döntvény hatása — talán nem egészen a biztosítási novella intencióinak megfelelően — az, hogy a külön kötelezővel nem biztosított díjak fizetésének elmulasztása esetében a biztosítási szerződés nyomban az esedékesség beálltával megszűnik. Viszont annak elbírálásánál, hogy a díjfizetésnél mulasztás történt-e, mindazokat a körülményeket figyelembe kell venni, amelyek az általános szabályok szerint a teljesítésben való késedelem következményei alól mentesítenek. Az indokolás szerint ily mentesítő körülmény az is, hogy a biztosító állandóan elfogadta a késedelmes teljesítést. Ez az utóbbi megállapítás nem aggálytalan, mivel kétes, hogy a biztosítót az ilyirányu ügyleti praxis feljogosítja-e a díjak perlésére, már pedig enélkül az ő kockázatviselése nem volna korrelát az ő díjkövetelési jogával.

*

A záróratúllépést nem lehet *tisztességtelen versenynek* minősíteni, ha az nem tervszerű és mindössze annyiból áll, hogy alperes néhány alkalommal zárórán túl egy-egy borotvapengét kiszolgáltat; ezzel szemben beleütközik a versenytörvénybe, ha a kereskedő üzletének ajtajában elhelyezett automaták útján hozza áruit zárórán túl is forgalomba (224., 462.). Az önállósulásnak a volt alkalmazásra való utalással való hirdetése csak

közvetlenül a kilépést követően jogos, de beleütközik a versenytörvénybe annak hónapon keresztül való hirdetése (104.). Több döntés keletkezett abban a kérdésben, hogy miképpen határolódik el a versenyjog egyéb eszmei jogoktól. Nem szabadalmazott műszer utánképzése vagy nem szabadalmazott eljárás alkalmazása még nem tisztességtelen verseny, ha célja nem a fogyasztó megtévesztése vagy ha a megszerzés módja nem tisztességtelen; még kevésbé, ha nem versenycélzattal történik, hanem a saját üzemben kerül alkalmazásra (278., 362.). A versenyjog és mintavédelem egy határkérdését döntenek el azok az ítéletek, amely szerint sem a Tvt. 9. §-a, sem más külön jogszabály által nem védett, végül mintavédelem alatt sem álló árukülső szolgálai utánzása csak akkor tiltott versenycselekmény, ha az üzleti tisztességbe vagy általában a jó erkölcsökbe ütközik; ez forog fenn akkor, ha az utánzás a versenyvállalat hírnevének kihasználására, vagy az áru tulajdonságai, pl. származása tekintetében a fogyasztóközönség megtévesztésére irányul (462.).

*

Az *eljárás* jog körében a Kúria három jogegységi döntvénye érdemel elsősorban megemlítést. A 87. sz. jogegységi döntvény a *szolgálatmal terhelt ingatlan* minimális árverési vételárának megállapításánál igyekszik a törvény egy hiányát magyarázat segítségével kiküszöbölni. A 88. sz. döntvény szerint az *egyházi (hitközségi) adó* a valamely bevett felekezethez tartozó egyházközség (hitközség) ellen vezetett végrehajtás során *nem foglalható le*. Végül a 89. J. D. szerint kisiparosoknak kérésük folytatásához tartozó *gépberendezései és gépjárművei* értékükre való tekintet nélkül a *végrehajtás alól kivett szerszámok, eszközök és műszerek* közé tartoznak. A technika haladása itt ugyanúgy átalakítólag hat a jogszabályok tartalmára, mint a jelen szemlének során máshelyütt idézett 90. J. D. esetében.

A 8900/1934. M. E. sz. rendelet 1. §-a 1. bekezdésében foglalt az a szabály, hogy a *vagyonátruházási illeték* annak tárgyait terheli, kifejezett rendelkezés híján *nem jelent egyetemleges dologi kezességet* (363.).

A *zárgondnok* a kezelésére bízott mezőgazdasági ingatlanok vétéseit jég- és tűzkár ellen biztosítani tartozik; a díjakért a végrehajtató felel, de csak akkor, ha azok a zárlati jövedelemből fedezhetők nem voltak. A zárgondnok a zárlat folyamán felmerült szükségleteket hitelügylet útján csak kivételesen fedezheti és pedig annyiban, amennyiben az ily ügylet a végrehajtató előlegezéséig vagy előlegezés híján a zárlat feloldásáig mulhatatlanul szükséges; egyébként csak akkor, ha a kezelési utasítás erre felhatalmazást ad, vagy a végrehajtató ily ügyletek kötéséhez hozzájárul. Ily előfeltételek mellett ezekért a hitelügyletekért a végrehajtató is felel (464.).

Dr. Vági József.